قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران با آخرین اصلاحات و الحاقات

فصل دوم ـ کیفیت انتخابات

ماده 10 (اصلاحی 17□01□1372) ـ انتخابات به صورت مستقیم و عمومی و با رأی مخفی خواهد بود.

ماده 10 (منسوخه 17□01□1372) ـ مدت برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری از تاریخ صدور دستور شروع انتخابات تا روز اخذ رأی جمعاً سی روز خواهد بود.

ماده 11

ماده 11 ـ هرگاه در فاصله ده روز پیش از رأی‌گیری یکی از نامزدهایی‌که صلاحیت او طبق این قانون احراز شده فوت کند انتخابات به‌مدت دو هفته به تأخیر می‌افتد.

ماده 12

ماده 12 ـ انتخابات رئیس‌جمهور با کسب اکثریت مطلق آراء می‌باشد.

ماده 13

ماده 13 ـ چنانچه در مرحله اول برای هیچیک از داوطلبان اکثریت مطلق حاصل نگردید انتخابات دو مرحله‌ای خواهد شد بدین معنی که دو نامزدی که بیشترین آراء را در مرحله اول داشته‌اند در انتخابات مرحله دوم شرکت می‌کنند.

ماده 14 ـ انتخابات مرحله دوم در جمعه هفته بعد انجام خواهد گرفت.

ماده 15

ماده 15 ـ چنانچه در هر مرحله از انتخابات ریاست جمهوری به هر دلیل، فقط یک نامزد در جدول انتخابات باقی بماند بلافاصله دستور شروع مجدد انتخابات صادر می‌شود.

ماده 16

ماده 16 ـ چنانچه در مرحله دوم یکی از دو نفر حائز اکثریت فوت نماید مهلت انتخابات برای دو هفته تمدید می‌شود.

ماده 17

ماده 17 ـ وزارت کشور پس از وصول نظریه شورای نگهبان مبنی بر خاتمه انتخابات و امضای حکم ریاست جمهوری توسط مقام رهبری دستور امحای تعرفه و اوراق رأی را صادر خواهد نمود.

ماده 18 (منسوخه 1391/10/26) ـ وزارت کشور پس از وصول نتایج شمارش آراء در داخل و خارج کشور نتیجه کلی انتخابات را از طریق رسانه‌های گروهی به اطلاع مردم خواهد رساند.

ماده 19

ماده 19 (اصلاحی 1391/10/26) ـ در هر مرحله انتخاباتی هر شخص واجد شرایط میتواند فقط یک بار با ارائه شناسنامه و کارت ملی خود رأی دهد.

تبصره 1

تبصره 1 (منسوخه 1372/01/17) ـ رأی‌دهندگان در جبهه‌ها و پادگان‌ها و بیمارستان‌ها و آسایشگاه‌ها و زندان‌ها فقط با ارائه کارت شناسایی مربوط به تأیید مسئول ذی‌ربط در محل رأی خواهند داد.

تبصره 2

تبصره 2 (منسوخه 1372/01/17) ـ مهاجرین جنگ تحمیلی که فاقد شناسنامه می‌باشند فقط با کارت

تأیید شده بنیاد مهاجرین جنگ تحمیلی رأی خواهند داد.

تبصره

تبصره (اصلاحی 26□10□1391) – رأی‌دهندگان در خارج از کشور در صورت همراه نداشتن شناسنامه و کارت ملی می‌توانند با ارائه گذرنامه معتبر ایرانی، رأی دهند.

ماده 20

ماده 20 ـ اخذ رأی در داخل و خارج کشور در یک روز انجام می‌شود و مدت آن 10 ساعت است و در صورت ضرورت قابل تمدید می‌باشد.

تبصره 1

تبصره 1 ـ تشخیص ضرورت و مدت تمدید اخذ رأی در سراسر کشور به‌عهده وزیر کشور است.

تبصره 2 ـ اخذ رأی باید در روز جمعه انجام گیرد.

ماده 21

ماده 21 ـ کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و ادارات دولتی و مؤسسات وابسته به دولت و نهادهای انقلابی موظفند که حسب درخواست وزارت کشور، استانداران، فرمانداران و بخشداران، کارکنان و سایر امکانات خود را تا خاتمه انتخابات در اختیار آنان قرار دهند، بدیهی است مدت همکاری کارکنان مذکور جزء ایام مأموریت نامبردگان محسوب خواهد شد.

تبصره

تبصره ـ کلیه نهادها و ارگان‌های فوق الذکر موظفند حسب درخواست شورای نگهبان و هیئت‌های منصوب از جانب آن، کارکنان خود را در اختیار آنان قرار دهند و همچنین وزارت کشور، استانداران، فرمانداران و بخشداران موظفند امکانات لازم را در اختیار آنان قرار دهند.

ماده 22

ماده 22 (اصلاحی 26؟10؟1391) انتخابات ریاست‌جمهوری و انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا همزمان برگزار می‌گردد و وزارت کشور موظف است تمهیدات لازم برای انتخابات شوراها را نیز فراهم نماید و چنانچه همزمان انتخابات دیگری نیز برگزار گردد، در هر شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی با اعضای واحد، صندوق‌های مجزا برای هر انتخابات در نظر بگیرد.

ماده 23

ماده 23 ـ صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران مکلف است برنامه‌های آموزش انتخاباتی را که وزارت کشور یا هیئت مرکزی نظارت منتخب شورای نگهبان ضروری تشخیص می‌دهند، و همچنین کلیه اعلامیه‌ها و اطلاعیه‌های مربوط به انتخابات را از شبکه سراسری یا محلی صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، پخش نماید.

ماده 24

ماده 24 ـ مأموران انتظامی در حدود قانون موظف به ایجاد نظم و جلوگیری از هرگونه بی نظمی در جریان انتخابات و حفاظت صندوق‌ها میباشند. نیروهای نظامی و انتظامی حق دخالت در امور اجرائی و نظارت در انتخابات را ندارند.

ماده 25

ماده 25 ـ در موارد ذیل با تأیید هیئت نظارت یا نماینده وی برگ‌های رأی باطل ولی جزء آراء مأخوذه محسوب و مراتب در صورت‌جلسه، قید و آراء مذکور ضمیمه صورت‌جلسه خواهد شد:

1 ـ آراء غیر قابل خواندن.

2 ـ آرایی که از طریق خرید و فروش بدست آمده باشد.

3 (منسوخه 17؟01؟1372) ـ آرایی که دارای نام رأی دهنده، یا امضاء یا اثر انگشت وی باشد.

4 (منسوخه 17؟01؟1372) ـ آرائی که کلاً حاوی اسامی غیر از نامزدهای تأیید شده باشد.

5 ـ آرایی که سفید به صندوق ریخته شده باشد.

ماده 26

ماده 26 ـ در موارد ذیل با تأیید هیئت نظارت یا نماینده وی برگ‌های رأی باطل و جزء آراء مأخوذه محسوب نشده و مراتب در صورت‌جلسه قید و آراء مذکور ضمیمه صورت‌جلسه خواهد شد.

1 ـ صندوق فاقد لاک و مهر انتخاباتی باشد.

2 ـ آراء زائد بر تعداد تعرفه باشد.

3 ـ آراء کسانی که به سن قانونی رأی دادن نرسیده باشند.

4 ـ آرایی که با شناسنامه افراد فوت شده یا غیر ایرانی داده شده باشد.

5 ـ آرایی که با تقلب و تزویر (در تعرفه ها، آراء، صورت‌جلسات، شمارش) بدست آمده باشد.

6 ـ آرایی که با شناسنامه غیر یا جعلی اخذ شده باشد.

7 ـ آراء تکراری.

8 ـ آرایی که با شناسنامه کسانی‌که حضور ندارند اخذ شده باشد.

9 (منسوخه 17؟01؟1372) ـ آرایی که فاقد مهر انتخاباتی باشد.

10- آرایی‌که از طریق تهدید بدست آمده باشد.

11 ـ آرایی‌که روی ورقه غیر از برگ رأی نوشته شده باشد.

تبصره 1

تبصره 1 ـ کل آراء مندرج در صورت‌جلسه‌ای که صندوق اخذ رأی آن فاقد اوراق رأی یا برگ‌های تعرفه باشد، باطل و جزء آراء مأخوذه محسوب نخواهد شد.

تبصره 2 (اصلاحی 17؟01؟1372) ـ به تعداد آراء زائد مذکور در بند 2 به قید قرعه از کل برگ‌های رأی کسر می‌شود.

ماده 27 (منسوخه 17؟01؟1372) ـ در صورتی که نام یک داوطلب در برگه رأی مکرر نوشته شده باشد فقط یک رأی برای او محسوب می‌شود.

ماده 28

ماده 28 (اصلاحی 17؟01؟1372) ـ در صورتی که در برگ رأی نام بیش از یک نفر نامزد نوشته و یا علامت گذاری شده باشد برگ رأی باطل است ولی جزو آرای مأخوذه محسوب خواهد شد.

ماده 29

ماده 29 ـ قبل از شروع رأی‌گیری باید در حضور نماینده یا نمایندگان هیئت نظارت، صندوق‌های خالی، بسته و ممهور به مهر شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی گردد و در صورت‌جلسه‌ای که قبل از شروع رأی‌گیری انتخابات توسط اعضای صندوق در محل اخذ رأی تنظیم می‌گردد، نماینده یا نمایندگان هیئت نظارت شعبه مربوطه، تعداد صندوق‌ها و خالی بودن آن‌ها را گواهی نمایند و در صورتی‌که در جریان رأی‌گیری نیاز باشد که صندوقی را اضافه نمایند باید به‌همین ترتیب عمل نموده و صورت‌جلسه گردد.

ماده 30

ماده 30 ـ وزارت کشور موظف است در طول برگزاری انتخابات با توجه به وظایفی که به‌عهده دارد، مطالب مربوط به انتخابات را به اطلاع عموم برساند.

ماده 31

ماده 31 (اصلاحی 26؟10؟1391) وزارت کشور مجری برگزاری انتخابات ریاست جمهوری است و زیر نظر هیئت اجرایی مرکزی انتخابات با ترکیب اعضای ذیل اقدام می‌نماید:

1 وزیر کشور (به‌عنوان رئیس هیئت)

2 یکی از اعضای هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی با انتخاب مجلس (بدون حق رأی)

3 دادستان کل کشور

4 وزیر اطلاعات

5 تعداد هفت نفر از شخصیت‌های دینی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی به‌عنوان معتمدان مردمی به ترتیب مقرر در تبصره‌های (1) و (2) این ماده

تبصره 3

تبصره 3 (الحاقی 26/10/1391) هیچ یک از اعضای هیئت اجرایی مرکزی انتخابات نباید نامزد انتخابات ریاست جمهوری باشند.

تبصره 4

تبصره 4 (الحاقی 26/10/1391) اولین جلسه با دعوت وزیر کشور تشکیل می‌شود و دبیر ستاد انتخابات کشور به پیشنهاد وزیر کشور و تأیید هیئت اجرایی مرکزی انتخاب می‌گردد. مسؤولیت دبیری هیئت اجرایی مرکزی نیز بر عهده دبیر ستاد انتخابات است.

تبصره 5

تبصره 5 (الحاقی 26/10/1391) نایب رئیس هیئت اجرایی مرکزی انتخابات با رأی اکثریت و از بین اعضای هیئت انتخاب می‌شود.

تبصره 6

تبصره 6 (الحاقی 26/10/1391) تصمیمات هیئت اجرایی مرکزی انتخابات نباید موجب تداخل در وظایف و اختیارات نظارتی شورای نگهبان در ارتباط با انتخابات ریاست جمهوری گردد؛ در غیر این صورت تصمیمات مذکور، باطل و هرگونه اقدامی در این جهت ممنوع است. مرجع تشخیص موضوع این تبصره، شورای نگهبان است.

تبصره 7

تبصره 7 (الحاقی 26/10/1391) جلسه هیئت اجرایی مرکزی انتخابات با حضور نه نفر رسمیت می‌یابد و

مصوبات آن با رعایت تبصره (6) این ماده با رأی حداقل هفت نفر از اعضاء قابل اجراء است.

تبصره 8

تبصره 8 (الحاقی 26□10□1391) نتیجه شمارش آراء انتخابات ریاست جمهوری پس از وصول گزارش هیئت اجرایی مرکزی به وسیله وزیر کشور اعلام می‌شود و تأیید نهایی صحت انتخابات بر عهده شورای نگهبان است.

تبصره 9

تبصره 9 (الحاقی 26□10□1391) وزارت کشور با اطلاع هیئت اجرایی مرکزی انتخابات می‌تواند مأمورانی برای بازرسی و کنترل جریان انتخابات به‌طور ثابت یا سیار به شهرستان ها، بخش‌ها و شعب ثبت نام و اخذ رأی اعزام کند.

ماده 32

ماده 32 ـ پس از پایان انتخابات صورتجلسه نتیجه انتخابات با امضاء هیئت اجرایی شهرستان و هیئت نظارت بر انتخابات شهرستان در چهار نسخه تهیه می‌شود که یک نسخه نزد هیئت اجرایی شهرستان می‌ماند و بقیه برای هیئت نظارت بر انتخابات مزبور و وزارت کشور و هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات ارسال می‌شود.

ماده 33

ماده 33 ـ ارتکاب امور ذیل جرم محسوب می‌شود:

1 ـ خرید و فروش رأی.

2 ـ تقلب و تزویر در اوراق تعرفه یا برگ رأی یا صورت‌جلسات.

3 ـ تهدید یا تطمیع در امر انتخابات.

4 ـ رأی دادن با شناسنامه جعلی.

5 ـ رأی دادن با شناسنامه دیگری.

6 ـ رأی دادن بیش از یکبار.

7 ـ اخلال در امر انتخابات.

8 ـ کم و زیاد کردن آراء یا تعرفه ها.

9 ـ تقلب در رأی‌گیری و شمارش آراء.

10 ـ رأی گرفتن با شناسنامه کسی که حضور ندارد.

11 (اصلاحی 26؟10؟1391) ـ توصیه به انتخاب کاندیدای معین از طرف اعضاء شعبه اخذ رأی اعم از مجریان یا ناظران یا هر فرد دیگر محل صندوق رأی به رأی‌دهنده.

12 ـ تغییر و تبدیل یا جعل و یا ربودن و یا معدوم نمودن اوراق و اسناد انتخاباتی از قبیل تعرفه و برگ رأی و صورت‌جلسات و تلکس و تلفنگرام‌ها و تلگراف‌ها.

13 ـ باز کردن و یا شکستن قفل و محل نگهداری و لاک و مهر صندوق‌های رأی بدون مجوز قانونی.

14 – جابجایی، دخل و تصرف و یا معدوم نمودن اسناد انتخاباتی بدون مجوز قانونی.

15 ـ دخالت در امر انتخابات با سند مجعول.

16 ـ ایجاد رعب و وحشت برای رأی دهندگان یا اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی با اسلحه یا بدون اسلحه در امر انتخابات.

17 ـ دخالت در امر انتخابات با سمت مجعول و یا بهر نحو غیر قانونی.

تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 26؟10؟1391) ـ چنانچه وقوع جرایم مندرج در ماده فوق موجب گردد که جریان انتخابات در یک یا چند شعبه ثبت نام و اخذ رأی از مسیر قانونی خود خارج شود و در نتیجه کلی انتخابات مؤثر باشد مراتب وسیله وزارت کشور به منظور طرح در شورای نگهبان به هیئت مرکزی نظارت اعلام می‌گردد.

ماده 34

ماده 34 (اصلاحی 26؟10؟1391) قوه قضاییه یکی از شعب موجود در هر حوزه قضائی را به منظور رسیدگی خارج از نوبت به تخلفات و جرائم انتخاباتی اختصاص می‌دهد.

فصل سوم ـ شرایط انتخاب‌کنندگان و انتخاب‌شوندگان

ماده 35 ـ انتخاب‌شوندگان هنگام ثبت نام باید دارای شرایط زیر باشند:

1 ـ از رجال مذهبی، سیاسی.

2 ـ ایرانی الاصل.

3 ـ تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران.

4 ـ مدیر و مدبر.

5 ـ دارای حسن سابقه و امانت و تقوی.

6 ـ مؤمن و معتقد به مبانی جمهوری اسلامی ایران و مذهب رسمی کشور.

ماده 36 ـ انتخاب‌کنندگان باید دارای شرایط ذیل باشند:

1 ـ تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران.

2 (اصلاحی 12؟10؟1385) ـ هجده سال تمام

3 ـ عدم جنون.

ماده 37 (اصلاحی 25؟08؟1365) ـ کلیه افرادی که مسئولیت مستقیم در امر انتخابات ریاست جمهوری بصورت اجراء و یا نظارت دارند در صورتی می‌توانند داوطلب شوند که قبل از ثبت‌نام از سمت خود استعفاء نموده و در آن سمت شاغل نباشند.

نسخه مستقل این واحد حقوقی از کتابخانه نقره‌وانی ـ 1405/08/09